

## **Valtiovarainvaliokunta**

### **Hallituksen esitys eduskunnalle metsälahjavähennystä koskevaksi lainsäädännöksi**

#### **JOHDANTO**

##### ***Vireilletulo***

Hallituksen esitys eduskunnalle metsälahjavähennystä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 158/2016 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

##### ***Lausunto***

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 52/2016 vp

##### ***Jaostovalmistelu***

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

##### ***Asiantuntijat***

Verojaosto on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jukka Vanhanen, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Matti Mäkelä, maa- ja metsätalousministeriö
- johtava asiantuntija Kari Aaltonen, Verohallinto
- tutkija Jussi Leppänen, Luonnonvarakeskus
- tutkimuspäällikkö Erno Järvinen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- lakiasiain johtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain keskusliitto ry
- professori (emeritus) Heikki Niskakangas

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Keskuskauppakamari
- Metsäteollisuus ry
- Suomen Yrittäjät ry

Verojaosto on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

## **Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp**

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia ja verotusmenettelystä annettua lakia.

Tuloverolakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset metsätilan sukupolvenvaihdon johdosta suoritettavan lahjaveron perusteella myönnettävästä metsälahjavähennyksestä. Vähennys tehtäisiin metsätalouden puhtaasta pääomatulosta. Tavoitteena on edistää metsätilojen sukupolvenvaihdoksia, kasvattaa metsätilakokoa, edistää yrittäjämäistä metsätaloutta ja lisätä puun tarjontaa.

Verotusmenettelystä annettua lakia tarkennettaisiin siten, että metsätaloutta harjoittavan verovelvollisen velvollisuus pitää muistiinpanoja, joihin sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot, koski metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa myös, kun metsätaloutta harjoitetaan yhteisöomistajien yhteiseen lukuun.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2017 toimitettavassa tuloverotuksessa. Oikeus metsälahjavähennykseen syntyisi, jos lahja on annettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

### **VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT**

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muutettuina. Muutoksia on perusteltu erikseen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Metsälahjavähennyksessä on yksinkertaistaen kyse siitä, että lahjalla tai lahjanluonteisella kaupalla saadun metsän perusteella maksettu lahjavero vähennettäisiin lahjansaajan metsätalouden pääomatulosta. Sääntelyä voidaan kuitenkin pitää hyvin vaikeaselkoisena, ja se muodostaa merkittävän poikkeuksen yleisessä verojärjestelmässä.

Metsälahjavähennyksessä lasketaan ensin niin sanottu vähennyspohja, joka pienentää metsätalouden pääomatuloa. Säännöksen ymmärrettävyyttä vaikeuttaa se, että vähennyspohja on suhteellinen osa metsämaahan ja samalla luovutettuun joutomaahan kohdistuvasta lahjaverosta, joka kohdistuu lahjana saadun metsän varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (arvostamislain) mukaisen arvon 30 000 euron ylittävään osaan. Vähennyspohjaa laskettaessa edellä mainittu suhteellinen osa kerrotaan lisäksi luvulla 2,4. Arvostamislain mukaisesta arvosta riippumatta metsälahjavähennyksen saisi aina metsämaan 100 hehtaarin ylittävään osaan kohdistuvan lahjaveron perusteella. Säännöstä sovellettaessa metsämaa tulee arvostaa suhteellista osaa laskettaessa arvostamislain mukaiseen arvoon, mutta vähennyspohjaa laskettaessa käypään arvoon, mihin vaikuttaa metsämaan lisäksi myös samalla lahjalla lahjoitettu joutomaa.

Vähennyspohjan muodostamisen lisäksi sääntelyä vaikeuttavat vähennyspohjan käyttämiseen liittyvät ehdot. Metsälahjavähennys on käytettävä 15 vuoden kuluessa lahjoituksesta, ja vähen-

## Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

nys voi olla enintään 50 prosenttia metsätalouden puhtaasta pääomatulosta. Pienin tehtävä vähennys on 1 500 euroa, ja vuosikohtainen enimmäismäärä on 195 000 euroa. Jos metsälahjan saanut verovelvollinen luovuttaa lahjaksi saadusta metsästä vähintään kymmenen prosentin osan metsäkiinteistön pinta-alasta, kunnes lahjoituksesta on kulunut 15 vuotta, tuloutetaan kyseisen lahjan perusteella tehdyt vähennykset 20 prosentilla korotettuna eikä käyttämättä olevia vähennyksiä voi enää hyödyntää.

Sääntelyä voidaan kuitenkin pitää sen vaikeaselkoisuudesta huolimatta tarkoituksenmukaisena, sillä metsälahjavähennyksellä on useita tavoitteita ja sääntelyn tarkoituksena on myös estää perusteettomien veroetujen syntyminen. Vähennyspohjan suhteellinen laskentatapa estää jyrkän kynnysvaikutuksen muodostumisen huojennuksen piiriin pääsevien ja sen ulkopuolelle jäävien osalta. Arvostamislain mukaiseen tuottoarvoon kytkeytyvä pinta-alavaatimus kohtelee eri kunnissa sijaitsevia metsäkiinteistöjä yhdenmukaisesti, ja sääntely edellyttää pinta-alallisesti riittävän suurta lahjoitusta. Lahjaveron hyvittäminen metsätalouden pääomatulosta edellyttää puolestaan vaiheittaisina toimenpiteinä ensin metsämaan lahjoituksen ja sen jälkeen lahjan saajalle puun myyntituloja tai muuta metsätalouden pääomatuloa. Tavoitteena on nuorentaa metsänomistajien ikärakennetta ja rajoittaa kuolinpesien syntymistä ja metsätilojen pirstoutumista. Lisäksi esityksen tavoitteena on lisätä puun tarjontaa ja näin parantaa puuta käyttävän teollisuuden kasvuedellytyksiä. Vaikka vähennys kaventaa laajaa veropohjaa ja se voi heikentää metsänomistajan toimeentulon näkökulmasta metsätalouden kestävyyttä ja jatkuvuutta, arvioidaan metsälahjavähennyksen käyttöönotosta kokonaisuutena kansantaloudelle aiheutuvien hyötyjen ylittävän siitä aiheutuvat haitat. Hallituksen esityksessä on kuvattu laajasti ja monipuolisesti esityksen vaikutuksia niin metsän omistajille, puuta käyttävälle teollisuudelle kuin muille toimijoille sekä koko kansantaloudelle ja ympäristölle.

Säännöksen perusteella verovelvollinen saisi tuloverotuksen kautta hyväkseen 72 prosenttia yli menevään osaan kohdistuvasta lahjaverosta, jos vähennysoikeus voidaan käyttää täysimääräisesti hyväksi ja metsätalouden tuloon kohdistuva veroprosentti on 30. Jos rajan yli menevään osaan kohdistuva lahjavero olisi esimerkiksi 10 000 euroa, vähennyspohjaa muodostuisi 24 000 euroa. Vähennyksen käyttäminen pienentäisi määrättävän tuloveron määrää 7 200 eurolla. Nykyisillä pääomatulon veroasteilla raja-arvon yli menevään osaan kohdistuvasta lahjaverosta hyvitetäisiin enimmillään, kun kyseinen lahjaveron osa on vähintään 200 000 euroa, runsaat 81 prosenttia. Näin ollen sääntely tarkoittaa merkittävää poikkeusta perustuslain yhdenvertaisuusvaatimuksesta.

Perustuslakivaliokunta on antanut esityksestä lausuntonsa PeVL 52/2016 vp. Valiokunta on katsonut lausunnossaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan ehdotuksen vaikutukset ja soveltuvuus tavoitteiden saavuttamisen kannalta näyttävät olevan ainakin osaksi epäselviä ja kiistanalaisia, mikä horjuttaa hyväksyttävyyden ohella ehdotuksen oikeasuhtaisuutta, etenkin kun samalla otetaan huomioon huojennuksen suuruus.

Perustuslakivaliokunnan mielestä esityksen elinkeinopoliittiset tavoitteet ovat kuitenkin verotuksellisten ratkaisujen yhteydessä osin hyväksyttäviä ja lähtökohtaisesti lainsäätäjän harkintamarginaaliin kuuluvia. Tällaisia ovat metsätalouden harjoittamisen edellytyksien parantamiseen sekä

## Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

metsäteollisuuden puun saannin turvaamiseen liittyvät perusteet. Esitys myös vaikuttaa suoraan tai välillisesti työllisyyteen ja investointeihin.

Tietyn henkilöryhmän suosiminen ehdotetulla tavalla ei perustuslakivaliokunnan mielestä muodostu mielivaltaiseksi tai kohtuuttomaksi. Perustuslakivaliokunta on ottanut huomioon arvioinnissaan myös sen, että verotuksessa on jo nykyisin runsaasti huojuennussäännöksiä, mutta valiokunnan mielestä metsälahjavähennystä koskeva sääntely muodostuu kuitenkin varsin pistemäiseksi, mikä ei perustuslain yhdenvertaisuussäännöstenkään näkökulmasta ole täysin asianmukaista.

Vaikka vähennysjärjestelmä poikkeaa muodollisesta yhdenvertaisesta kohtelusta, ehdotus kuuluu perustuslakivaliokunnan mielestä lainsäätäjän harkintavallan piiriin. Koska yhdenvertaisuudesta ei valiokunnan vakiintuneen kannan mukaan voi koitua tiukkoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn, kynnys todeta tietty verolaki perustuslain yhdenvertaisuussääntelyn vastaiseksi on korkea.

Valtiosääntöoikeudellisesti perustuslakivaliokunnan aiemman veronhuojennuksia koskevan tulkintakäytännön valossa ei kuitenkaan ole täysin ongelmatonta se, ettei huojuennuksen tavoitteena ole kohtuuttomien veroseuraamusten välttäminen. Päinvastoin, metsälahjavähennyksestä saatava veroetu on hyvin merkittävä. Perustuslakivaliokunta on tuonut esille lausunnossaan hallituksen esityksen sivulla 24 selostetun esimerkkitalanteen, jossa verokustannus alenisi jopa 56 prosentilla. Tämä tarkoittaa perustuslakivaliokunnan mielestä voimakasta yhden elinkeinonharjoittajien ryhmän verotuksellista suosintaa.

Perustuslakivaliokunta on ottanut huomioon verojärjestelmän kokonaisuutena ja sen, että verotuksessa eri tulolajeja ja tulolähteitä sekä omaisuuslajeja kohdellaan eri tavoin ja menojen vähennyskelpoisuus poikkeaa eri tilanteissa. Samoin perustuslakivaliokunnan lausunnossa on todettu, kuinka verotus on harvoin neutraalia ja verotuksella on fiskaalisen tavoitteen lisäksi muita tavoitteita, kuten käsillä olevassa hallituksen esityksessä olevia elinkeinopoliittisia tavoitteita, joiden saavuttamiseksi verotuksellisten kannusteiden tulee olla riittäviä. Huolimatta ehdotetun veroedun merkittävyydestä edellä todettujen näkökohtien vuoksi perustuslakivaliokunta ei pidä ehdotettua sääntelyä oikeasuhtaisuudenkaan näkökulmasta niin ongelmallisena, että ehdotus olisi perustuslain vastainen.

## VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

**55 a §. Metsälahjavähennys.** Pykälän 3 momentin säännös on muotoiltu siten, että 100 hehtaarin rajaa sovellettaisiin vain, jos 30 000 euron raja ei ylity. Hehtaariarajaa sovellettaisiin esimerkiksi Pudasjärvellä, jossa metsämaan verotusarvo on 194,10 euroa hehtaarilta. Hyvitettävän lahjaveron osuus koko lahjaverosta nousee 154,5 hehtaariin asti, jonka kohdalla verotusarvo on 29 988 euroa. Jos pinta-ala kasvaa tästä, verotusarvo nousee 30 000 euroon, jolloin säännöksen sanamuodon mukaan olisi sovellettava 30 000 euron rajaa, jossa vähennyspohja laskisi nolnaan ja alkaisi taas nousta metsän pinta-alan ja verotusarvon kasvaessa. Tällaista vaikutusta ei ole tarkoitettu, joten valiokunta täsmentää säännöksen sanamuotoa.

## Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

**55 c §. Seuraamukset metsätilan tai sen osan luovutuksissa.** Pykälän 3 momentissa säädetään avio-oikeuden alaisen metsälahjan tai sen osan luovuttamisesta osituksessa. Valiokunnan käsityksen mukaan on varsin yleistä, että lahjan antaja on lahjakirjassa määrännyt, ettei lahjan saajan aviopuolisolla ole avio-oikeutta lahjoitettuun omaisuuteen eikä sen sijaan tulevaan omaisuuteen eikä mainitun omaisuuden tuottoon. Tämän johdosta säännöksen soveltamisala jäisi varsin kapeaksi, ja niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, jossa säännöstä sovellettaisiin, johtaisi se tarpeettoman vaikeaan laskentaan ja mahdollisesti myöhäisempinä vuosina tapahtuvan luovutuksen seurantaan. Valiokunnan mielestä sääntely on tältä osin tarpeettoman mutkikas. Tämän johdosta valiokunta poistaa 3 momentin ja sisällyttää osituksen perusteella tapahtuvat luovutukset 2 momenttiin, ja yksinkertaistaa metsälahjavähennyksen laskentaa ositustilanteissa. Tällä perusteella avio-oikeuden alaisen metsälahjavähennyksen perusteena olleen metsän luovutus osituksessa ei estä jäljellä olevan metsälahjavähennyksen tekemistä. Vähennyksen tekee alkuperäinen lahjan saaja, eikä vähennysoikeus siirry puolisolle. Ehdotetussa järjestelmässä vähennysoikeus ei siirry missään tilanteessa alkuperäiseltä lahjan saajalta. Vastaavalla tavalla kuin muissakin 2 momentin mukaisissa tilanteissa, jos verovelvollinen luovuttaa osan jäljelle jääneestä metsästä, 1 momentin mukainen kymmenen prosentin osuus lasketaan jäljelle jääneestä metsästä. Ositussäännöstä sovelletaan sekä avioeron että puolison kuoleman johdosta toimitettavassa osituksessa, ja osituksessa ei katsota tapahtuvan 1 momentissa tarkoitettua luovutusta, vaikka osituksessa käytetään ositettavaan varallisuuteen kuulumattomia varoja. Täsmennys on tältä osin tarpeen, sillä se poikkeaa verotuksessa muutoin noudatettavasta pääsäännöstä, mitä ei tällä esityksellä ole tarkoitus muuttaa. Ositusta koskevia säännöksiä ei kuitenkaan sovellettaisi avio-oikeudesta vapaan omaisuuden siirtämiseen.

Edellä kuvatun muutoksen johdosta pykälän 4 momentti siirtyy 3 momentiksi. Siinä säädetään seuraamuksista useamman lahjan tilanteesta. Jotta olisi selvää, että tulon lisättävää määrää laskettaessa ei oteta huomioon niitä lahjoituksia, joiden osalta on jo kulunut 15 vuoden vähentämisaika, ja ettei jo tehtyjä tuloutuksia oteta huomioon uudestaan, valiokunta täsmentää säännöstä. Näin ollen vähentämisaajan päätyttyä järjestelmästä poistuneeseen tilaan kohdistettuja vähennyksiä ei tule uudestaan ottaa huomioon tehtyinä vähennyksinä esimerkiksi 55 c §:n 1 momentin mukaiseen seuraamukseen johtavan, toisen metsälahjavähennysjärjestelmän piiriin kuuluvan tilan luovutustilanteessa. Vastaavasti, jos metsätilan luovutus on johtanut tehtyjen vähennysten tuloutumiseen, vähennyksiä ei myöhemmin tule uudestaan ottaa huomioon toisen metsälahjavähennykseen oikeuttavan metsän osalta. Säännöksen viimeinen virke poistetaan tarpeettomana, sillä asia on todettu jo 1 momentissa.

## VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 158/2016 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen.*

*Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 158/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)*

*Valiokunnan muutosehdotukset*

1.

## **Laki**

### **tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*lisätään tuloverolakiin (1535/1992) uusi 55 a—55 d § seuraavasti:*

#### 55 a §

##### *Metsälahjavähennys*

Luonnollisella henkilöllä on oikeus tehdä metsätalouden puhtaasta pääomatulosta lahjana tai lahjanluonteisella kaupalla saamastaan metsästä suorittamansa lahjaveron perusteella metsälahjavähennys.

Vähennyksen kokonaismäärä (vähennyspohja) on se suhteellinen osa metsämaahan ja samalla luovutettuun joutomaahan kohdistuvasta lahjaverosta, joka kohdistuu lahjana saadun metsän varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n mukaisen arvon 30 000 euroa ylittävään osaan kerrottuna luvulla 2,4. Lahjana saadun metsän murto-osan osalta määrä laskeaan murto-osaa vastaavasta osasta kiinteistön metsämaata. Mitä 55 a—55 d §:ssä säädetään lahjasta, koskee myös lahjanluonteista kauppaa.

Vähennyspohja on metsämaan 2 momentissa tarkoitettu arvosta riippumatta kuitenkin vähintään metsämaan 100 hehtaaria ylittävään osaan kohdistuva lahjavero kerrottuna luvulla 2,4.

Verovelvollisella ei ole oikeutta metsälahjavähennykseen sellaisen lahjana saadun metsän perusteella, johon sovelletaan perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 55 §:n mukaista veronhuojenusta.

#### 55 b §

##### *Metsälahjavähennyksen tekeminen*

Verovuonna tehtävä metsälahjavähennys on enintään 195 000 euroa, jollei 55 d §:stä muuta johdu, ja enintään 50 prosenttia metsätalouden puhtaasta pääomatulosta ennen metsälahjavähennyksen tekemistä. Verovuonna ja aiemmin tehtyjen metsälahjavähennysten yhteismäärä ei saa ylittää vähennyspohjaa.

Vähennys tehdään metsätalouden puhtaasta pääomatulosta ennen tulon hankkimiseen kohdistuvien velkojen korkojen ja 59 §:ssä tarkoitetun tappion vähentämistä. Metsätaloutta yhteisesti harjoittavien puolisoitten tai metsätaloutta harjoittavan verotusyhtymän osakkaiden osalta vähen-

## Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

nys tehdään siitä metsätalouden puhtaasta pääomatulosta, joka heille heidän omistusosuutensa perusteella verotusyhtymästä tai puolisoiden yhteisesti harjoittamasta metsätaloudesta jaetaan.

Metsälahjavähennys tehdään verovelvollisen ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen valmistumista tekemästä vaatimuksesta. Verovelvollisen tulee esittää selvitys vähennyksen edellytyksistä. Verovuonna tehtävän vähennyksen on oltava vähintään 1 500 euroa.

Jos verovelvolliselle on muodostunut vähennyspohjaa eri vuosina saatujen lahjojen perusteella, aikaisemmin muodostunut vähennyspohja on käytettävä ensin.

Vähennyspohja on käytettävä viimeistään viidentenätoista verovuotena sen vuoden jälkeen, jona lahjoitus on tehty.

### 55 c §

#### *Seuraamukset metsätilan tai sen osan luovutuksesta*

Jos verovelvollinen luovuttaa vähintään kymmenen prosenttia 55 a §:ssä tarkoitettuna lahjana saamiensa kiinteistöjen tai niiden osien yhteenlasketusta pinta-alasta ennen kuin 15 vuotta on kulunut lahjoituksesta, verovelvollisen tulosta aiemmin vähennettyjä metsälahjavähennyksiä vastaava määrä 20 prosentilla korotettuna lisätään hänen luovutusvuoden metsätalouden pääomatu-loonsa, josta on vähennetty verovuonna tehtävä metsälahjavähennys, tai metsätalouden tappiol-liseen pääomatuloon. Vähentämättä jäänyttä metsälahjavähennystä ei voida myöhemmin vähen-tää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä luovutusta, joka tapahtuu **ositukses-sa taikka** kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mu-kaisella menettelyllä tai muulla siihen rinnastettavalla menettelyllä, tai kun luovutus tapahtuu valtiolle tai valtion liikelaitokselle luonnonsuojelutarkoitukseen, puolustusvoimien käyttöön, tut-kimustarkoituksiin tai muuhun vastaavaan yhteiskunnalliseen tarkoitukseen. Tällainen luovutus ei vaikuta lahjasta muodostuneen käytettävissä olevan metsälahjavähennyksen määrään. Jos ve-rovelvollinen myöhemmin luovuttaa osan jäljelle jääneestä metsästä, 1 momentissa tarkoitettu kymmenen prosentin osuus lasketaan jäljelle jääneestä metsästä.

~~Jos 1 momentissa tarkoitettu vähintään kymmenen prosentin luovutus tapahtuu osituksessa, käytettyä metsälahjavähennystä ei lisätä tuloon. Lahjan perusteella myönnettyä metsälahjavähen-nystä ei tällöin voida myöhemmin vähentää. Jos osituksen jälkeen, ennen kuin 15 vuotta on ku-lunut lahjoituksesta, luovutetaan vähintään kymmenen prosenttia samasta lahjana saadusta met-sästä, osituksessa lisäämättä jätetty metsälahjavähennys lisätään luovuttajan pääomatuloon 1 mo-mentissa säädetyllä tavalla.~~

Jos verovelvolliselle on syntynyt oikeus metsälahjavähennykseen useamman 55 a §:ssä tarkoi-tetun lahjan **perusteella**:

1. tuloon lisätään enintään lahjoitetun metsän perusteella muodostunutta vähennyspohjaa vas-taava **määrä**;

2. tuloon lisättävää määrää laskettaessa ei oteta huomioon metsälahjavähennyksiä, jotka koh-distuvat metsään, jonka perusteella muodostunutta vähennyspohjaa ei voida verovuonna enää käyttää 55 b §:n 5 momentissa tarkoitettun 15 vuoden määräajan johdosta; sekä

3. tätä pykälää ja 55 b §:n 1 momenttia sovellettaessa ei tehtynä metsälahjavähennyksenä oteta huomioon aiemman muun metsätilan luovutuksen johdosta tuloon lisättyä määrää vastaavaa **määrää**.

~~Vähentämättä jäänyttä metsälahjavähennystä ei voida myöhemmin vähentää.~~

## **Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp**

55 d §

### *Metsälahjavähennyksen valtiontukiseuranta*

Metsälahjavähennykseen sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013.

Tuensaajan saamien kaikkien vähämerkityksisten tukien yhteismäärä verovuoden ja kahden edellisen verovuoden aikana ei saa ylittää 200 000 euroa.

Tuensaajana pidetään metsämaan omistajaa.

Tuen myöntämisaikana pidetään verotuksen valmistumisajankohtaa. Valtiontuen määräksi katsotaan sen määrän, joka ilman tukitoimenpidettä olisi määrätty veron määräksi, ja tosiasiallisesti määrätyn veron erotus.

Verohallinto oikaisee verotusta, jos verotuksen toimittamisen jälkeen ilmenee, että 1 momentissa mainitussa asetuksessa säädetty tuen enimmäismäärä verotusta koskevan muutoksenhaun johdosta tai muusta syystä metsälahjavähennyksen vuoksi ylittyy.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa. Oikeus metsälahjavähennykseen syntyy, jos lahjoitus tehty 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

---

**2.**

## **Laki**

### **verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1079/2005, seuraavasti:

12 §

### *Muistiinpanovelvollisuus*

Maatilataloutta, metsätaloutta, vuokraustoimintaa, sijoitustoimintaa tai muuta sellaista muuna kuin elinkeinotoimintana pidettävää tulonhankkimistoimintaa harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpa-

## Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp

noja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot. Sama koskee tuloverolain 55 a §:ssä tarkoitettua metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa silloinkin, kun metsätaloutta harjoitetaan metsätilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

\_\_\_\_\_

Helsingissä 25.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Timo Kalli kesk  
varapuheenjohtaja Ville Vähämäki ps  
jäsen Touko Aalto vihr  
jäsen Eero Heinäluoma sd  
jäsen Kauko Juhantalo kesk  
jäsen Toimi Kankaanniemi ps  
jäsen Krista Kiuru sd  
jäsen Esko Kiviranta kesk  
jäsen Elina Lepomäki kok  
jäsen Mika Lintilä kesk  
jäsen Mats Nylund r  
jäsen Antti Rantakangas kesk  
jäsen Sari Sarkomaa kok  
jäsen Sami Savio ps  
jäsen Kari Uotila vas  
jäsen Pia Viitanen sd  
varajäsen Timo Harakka sd  
varajäsen Lasse Hautala kesk  
varajäsen Anne Kalmari kesk  
varajäsen Mika Niikko ps  
varajäsen Eero Suutari kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti

**Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp**  
**Vastalause /sd, vihr, vas**

**VASTALAUSE /sd, vihr, vas**

**Perustelut**

Hallitus esittää metsälahjavähennystä tilojen sukupolvenvaihdoksiin. Vähennysoikeus syntyy metsätilojen sukupolvenvaihdoksen yhteydessä maksetun lahjaveron perusteella. Vähennys tehdään metsätalouden pääomatulosta, kuten puun myyntitulosta. Vähennysoikeus riippuu metsän verotusarvosta ja pinta-alasta. Metsätalouden pääomatulosta kertyvät verot vähenevät vuositasolla noin 18 miljoonalla eurolla.

Puun kysyntä joka tapauksessa lisääntyy muun muassa biotalousinvestointien takia, joten on kummallista subventoida puun tarjontaa.

Metsälahjavähennys on sananmukaisesti lahja hallitukselta suurten metsäomaisuuksien haltijoille. MTK:n mukaan yli kaksi kolmasosaa metsänomistajista ei hyödy vähennyksestä lainkaan. Vähennys on monimutkainen ja hallinnollisesti raskas. Tasavertaisen kohtelun kannalta vähennys on ongelmallinen, koska kohdistuu vain metsämaahan ja vain tietyn vähimmäiskoon ylittäviin metsämaan lahjoituksiin.

Metsälahjavähennyksen kansantaloudellista hyötyä ei ole osoitettu, tai se on todettu "maltilliseksi", koska se suuntautuu niin pienelle joukolle. Samalla lukitaan metsäomaisuus nykyisille omistajasuvuille, ja lahjavähennyksen arvioidaan nostavan metsäpalstojen hintoja. Huojennuksen voi olettaa lisäävän puun tarjontaa, koska hyödyn saisi vain, jos verovelvollisella on tuloja metsästä. Puukauppa käy nyt hyvin, joten antelias lahjoitus suurmetsänomistajille on turha.

Puun saanti pitää ilman muuta turvata. Puun myyntiä on kannustettava kohtuullisella metsäverotuksella. Biotalous vauhdittaminen ja puuntarjonnan kasvattaminen ovat hallituksen keskeisiä tavoitteita. Tällä esityksellä ei juurikaan vaikuteta myönteisesti näihin pitkän aikavälin tavoitteisiin. Sosialidemokraatit ovat esittäneet metsäverotuksen kokonaisuudistusta, minkä tarkoituksena on turvata metsäteollisuuden kohtuuhintaisen raaka-aineen saatavuus.

Metsälahjavähennys monimutkaistaa metsäverotusta entisestään. Tämän vuoksi on perusteltua, että hallitus selvittää metsäverotukseen liittyvät ongelmat ja antaa eduskunnalle esityksen metsäverotuksesta, joka yksinkertaistaa ja selkeyttää metsäverotusta. Samassa yhteydessä hallituksen tulee korjata metsänhoitoon liittyvät laiminlyönnit.

***Ehdotus***

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hylätään,

että hyväksytään yksi lausuma. (*Vastalauseen lausumaehdotus*)

**Valiokunnan mietintö VaVM 28/2016 vp**  
**Vastalause /sd, vihr, vas**

***Vastalauseen lausumaehdotus***

*Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen metsäverotuksen kokonaisverouudistuksesta ja metsänhoitovelvoitteita, mm. ensiharvennusvelvoitteita, tiukentavat esitykset.*

Helsingissä 25.11.2016

Timo Harakka /sd  
Krista Kiuru /sd  
Pia Viitanen /sd  
Eero Heinäluoma /sd  
Kari Uotila /vas  
Touko Aalto /vihr